SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 11. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 3 Juni 1907. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 27:e Årg.

Anna Pettersson-Norrie,

Ingen svensk sångerska har väl haft så stor popularitet, roat så talrik publik, skördat så mycket applåder, som Anna Pettersson-Norrie, detta i egenskap af såväl operett- som vissångerska och äfven som deklamatris. Ett bevis härpå lemnades också, då hon den 23 sistlidne maj firade sitt 25-års jubileum, räknadt från hennes första uppträdande inför en teaterpublik, d. 22 maj 1882 på Nya teatern; ty hennes jubileumsföreställning på Östermalmsteatern gafs inför en af mycket distinguerad publik alldeles fullsatt salong, bifallet var intensivt, inropningarna otaliga, skörden af präktiga blombuketter och lagerkransar den rikligaste, och äfven orkestern hyllade jubilaren med fanfarer.

Festprogrammet upptog först en konsertafdelning med sånger och recitation, sedan den lustiga operetten »Kolhandlarne» af Ph. Gille med musik af Jules Costé, i hvilken operettdivan så ofta uppträdt och firats, särskildt för sitt ypperliga, skrattretande utförande af »Kastrull»- och »Kitlings»-kupletterna. Det för hennes talang karakteristiska programmet af visor upptog följande nummer: L. Rosenfeld: »En liten låt om våren» (G. Fröding), Sibelius: »Svarta rosor», Severac: »Le roi a fait battre tambour», Ch. Braun »s'Kübele rinnt», Hannes Buch: »Zwiegespräch»; Bj. Halldén: »Bar e pige» (F. A. Dahlgren), »Jentblig», Ch. Kjerulf: »Lelle Karl Johan», Peterson-Berger: »Mor Britta», Alb. Engström: »Den blå färgen» och »Uti ängslan jag sitter», ur Aug. Bondesons visbok. Mellan sångernas afdelning reciterades »Skvaller» af Fröding. Bristande memorering ett par gånger under föredraget, då manuskriptet måste anlitas, togs helt gemytligt af både framställarinnan och publiken. Sångerna på främmande språk föregicks af en spirituel förklaring öfver textinnehållet. I föredraget af visorna visade sig sångerskan fortfarande i besittning af sin vackra, klangfulla stämma och ypperliga sångkonst, som låter henne med varmaste känsla eller friskaste humör tolka de till sin stämning mest skilda saker. I »Kolhandlarne», hvars kvinliga roll, Thérèse Valbrézègue, kolhandlerska, återgafs af fru Pettersson-Norrie sjelf, hade hon till medspelare herr Anders de Wahl, kolhandlaren Pierre Cargouniol, och hr Aug. Palme, den bistre »vice poliskommissariesekreteraren »Bidard, samt hr M. Stiller i Tardivals lilla biroll. Hr de Wahl framstod särdeles af manspersonerna med ypperlig komik, hvilket fick ersätta bristen på erforderlig sångröst i operetten.

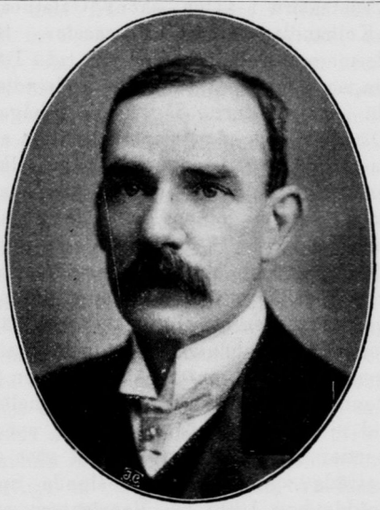

Dr Henry Coward.

Anna Pettersson-Norrie.

Vid detta konstnärsjubileum hafva vi anledning att blicka tillbaka på Anna Pettersson-Norries verksamhet på scenen och i konsertsalen under dessa tjugufem år, hvarvid vi dock måste inskränka oss till en helt kort biografisk skiss.

Anna Hilda Charlotta Pettersson föddes i Stockholm den 2 febr. 1860. Hennes sångundervisning började egentligen i Musikaliska akademien, där hon hade prof. Günther till lärare. Hon tog sedan sånglektioner för Fritz Arlberg och under de sista studieåren af fröken Signe Hebbe, som äfven undervisade henne i plastik och scenisk konst; så debuterade hon 1882 å Nya teatern, då under Josephson & Holmqvists direktion, som Antoinette i »Gnistan». Tillhörande Emil Hillbergs teater-

skola skulle hon få försöka sig med denna roll, hvari hon emellertid rönte mycken uppmuntran af publik som kritik.

På hösten samma år hade Anna Pettersson hvad hon kallar sin andra debut. Kungliga teatern firade då sin hundraåriga tillvaro d. 30 sept. med en festföreställning och dagen celebrerades äfven af Nya teatern bl. a. med ett stycke som hette »En repetition af Tillfälle gör tjufven» af K. Wetterhoff, hvari fru Norrie spelade Lars Hjortsberg. Hillberg lärde henne talrollen och Fritz Arlberg sången. Den senare hade inte så synnerligen bemärkt henne förut. Men nu, när hon skulle sjunga sin Bellmansvisa kände hon sig med ens fri från allt tvång, såsom hon sjelf berättat, och sjöng visan med lyft glas, så att Arlberg blef alldeles förbluffad. Efter sångens slut sprang han fram och tog henne med båda händerna om lifvet och hissade henne i höjden och bedyrade sedan vid alla sina husgudar att det skall bli något af flickan. Som det också blef.

Hon var sedan engagerad der 1882—84. Från och med 1883 började hennes större verksamhet på operettens område i »Infantinnans dockor», hvarpå följde »Bellevilles mö», i hvilken operett hon alternerade med Vendela Andersson. Vidare uppträdde hon där i »God natt, herr Pantalon», »Alphyddan», »Stella» m. fl. Hon sjöng sedan på Södra och Djurgårdsteatrarna 1884—87 och gjorde sig mycket bemärkt som Denise i »Lilla helgonet» m. fl. roller. 1885 om hösten gjorde Anna Petterson en studieresa till utlandet, förnämligast Paris. 1887 på sommaren sjöng hon första gången i Köpenhamn Denise på Dagmarteatern och öfvertog på hösten samma år jämte norske tenoren Kloed och svenske skådespelaren Gründer direktörskapet öfver Vasateatern, hvilket af dem innehades i två år. Under denna tid kreerade hon åtskilliga af sina glansroller, börjande med Prins Carlo i Varnays »Amor gengångare», vidare följde Storhertiginnan, Pueblo i »Don Cesar» af Dellinger, Virginie i »Bellevilles mö», Thérèse i »Kolhandlarne», Gilda i Millöckers »Viceamiralen», Sköna Helena, Gabrielle i »Pariserlif», Tsing Tsing i »Den nye mikadon», »Boccaccio», Anna Stina i »Riddar Blåskägg», Wladimir i »Fatiniza», Lisa i Offenbachs lilla operett »Fritz och Lisa». Den 5 maj 1889 gafs afskedsföreställningen å Vasateatern med »Blåskägg».

Derefter gästade frök. Pettersson under sommaren hos Lindbergska sällskapet och firade äfven i Kristiania triumfer i »Niniche» och »Pariserlif», samt begaf sig sedan till Paris. Återkommen gästade hon hösten 1889 på Vasateatern som Belle Lurette i Offenbachs »Vackra tvätterskan», grefvinnan Corniska i »Niniche» och hertig de Partenay i »Lilla hertigen». På våren 1890 sjöng hon der Lazarillo i den nya operetten »Prinsessa för en dag» af Herm. Berens jun. och Cesarine i »Theblomma». I juni uppträdde hon i Norrland med Fröbergska sällskapet.

Fröken Anna Pettersson gästade sedan i Köpenhamn och i Kristiania samt företog 1891 en resa till London, där hon studerade sång för Zelia Trebelli. I slutet af sistnämnda år öfverraskades man af underrättelsen, att den så högt uppburna operettdivan Anna Pettersson den 12 nov. ingått äktenskap med fil. kand., litteratören Norrie i Köpenhamn. Kort därefter företogs en tur till Finland med gästspel i Helsingfors och Viborg. På Vasateatern här sjöng fru Pettersson-Norrie 1892. firade sedan nya triumfer i Kristiania tivoli och på Folkteatern i Köpenhamn uti »Orfeus i underjorden» samt uppträdde därpå i Hamburg under ett kort gästspel och sjöng på våren 1893 å Vasateatern i »Den sköna Galathea», »Kolhandlarne» och »Boccaccio». Sedermera uppehöll hon sig en tid i Berlin med öfvande af sång- och rollstudier, då en tysk turné låg henne i hågen. Där fick hon af vår operadirektion anbud att gästa här i »Fryne», hvilket anbud också, som sagdt, af henne antogs, och vi minnas, huru talangfullt hon i maj 1894, utförde detta parti, däri inläggande en behaglig moderation, som i en Frynes roll knappt kunnat väntas af den uppsluppna operetthjältinnan. Men hennes konst och intelligens gjorde sig rätt gällande äfven på denna scen. Fru Norrie har emellertid ej vidare uppträdt i några operapartier men väl fortsatt som gäst att beträda operettscenen. Sålunda uppträdde hon 1895 på Vasateatern som Margareta i »Lille Faust» och gaf titelrollen i Genées »Nanon». Utställningssommaren 1897 gästade hon här på Arenateatern (Djurgårds-cirkus) i »Sköna Helena», »Boccaccio» »Fatinitza» och som Bettina i »Lyckoflickan». 1900, i mars började hon ett gästspel på Svenska teatern i april med »Sköna Helena», hvilket afslutades i maj med »Riddar Blåskägg». I okt. 1902 finna vi henne på Olympia-(Östermalms)-teatern i en ny gästroll, Adrienne i Weinbergers »Primadonnan». Året derpå gästade hon Svenska teatern i gamla roller och 1904 Östermalmsteatern i »Sköna Helena» och »Pariserlif». Slutligen på sistnämnda teater i början af 1905 i samma operetter.

På senare åren har fru Norrie, som bekant, i de skandinaviska länderna mest framträdt såsom romans- och vissångerska, särskildt i den komiska stilen ytterligt lifvat sin publik, och därtill har hennes högst verksamma minspel, odladt i operetten, bidragit i hög grad. Anledningen till odlandet af denna konstart gaf Sven Scholanders framgångar på det området. Likasom han sjunger hon också äfven på främmande språk. Hennes första visafton här, vilja vi minnas, egde rum d. 9 nov. 1905 i Vetenskapsakademien med fru Ina Lange som ackompanjatris. Hon har sedan årligen gifvit »Visaftnar» med program af allvarliga eller skämtsamma visor och att ett par gånger i förening med sin landsman och föregångare Scholander.

Efter säsongens konstnärslif hvilar hon ut och njuter familjelif på sin vackra landtgård i Danmark.

F. H.

Dr Henry Coward.

Ibland eminenta infödda musiker i den engelska musikvärlden, stå för närvarande främst sir Edward Elgar, såsom kompositör, Mr Henry Wood såsom orkesteranförare, ledande Queens Hall-orkesterkonserterna i London, och dr Henry Coward i Sheffield, som har utdanat körsång i England, för blandade röster, till en sådan fullkomlighet, att såsom kördirigent han är enastående i hela Stor-Britannien.

Såsom sir Edward Elgar är också dr Henry Coward en *selfmade musiker*, ty utan att studerat vid någon af de många musikaliska akademier eller colleges, som existera i London, har han, tack vare stora musikaliska gåfvor i förening med flit och ovanligt utpräglad begär att förvärfva kunskaper, icke allenast förvärfvat titeln af doctor of Music, som är den högsta utmärkelse Oxford- och Cambridge-universiteterna bestå en musiker, men också gjort sig känd som kompositör af flera kantater och orkesterverk. —

Dr Henry Coward är född i Liverpool den 26 november 1849. Efter faderns död flyttade hans moder med sin lilla son till Sheffield, der en farbror, som var knifsmed (Cutler) tog hand om den faderlösa gossen, satte honom i skola och sedermera såsom lärjunge i sin verkstad. — Ehuru Coward under flera år stannade hos sin farbror, låg hela hans lust och håg åt musiken, och så snart tillfälle erbjöds honom att höra musik var han alltid närvarande. Under den tiden erhöll han undervisning i violinspel och tillhörde kören, som sjöng om söndagarna i Queen Street Chapel. Emellertid dröjde det ej länge innan korgossen blef körens lärare och anförare och tillsammans med den började ge konserter i Sheffield.

Då Coward lemnade sin farbrors verkstad, blef han först skollärare, men slutligen öfvergaf han också den banan, egnande sig helt och hållet åt musiken, och detta med sådan succès, att han är nu Englands förnämsta kördirigent. Sheffield-kören, »Choral Union» som han under åratal har dirigerat, är nu icke allenast ryktbar i hela England för sin superba sång — der de ofta sjunga på stora konserter i Queens Hall, London, utan också i Tyskland.

I september 1906 reste dr Coward med sin Elite Yorkshire Chorus, bestående af 300 medlemmar, till Frankfurt och Düsseldorf, der han med bistånd af en tysk orkester gaf storartade konserter, hvarvid Händels »Messiah» och Elgars »Dream of Gerontius» utfördes med så stor succès, att dr Coward blef hyllad med tal, lagerkransar och hurrarop.

Såsom dirigent är dr Coward mycket omtyckt och populär och har en fullkomlig kontroll öfver de väldiga tonmassor han anför. Renhet, precision, och dramatisk nyansering, från det ljufligaste pianissimo till det mäst öfverväldigande fortissimo, i förening med det tydligaste textuttal äro framstående egenskaper hos alla körer, som hafva blifvit inöfvade under dr Cowards taktpinne. Då för några år sedan kapellmästaren Felix Weingartner för första gången hörde Sheffields Choral Union sjunga, höll han ett entusiastiskt tal, deruti han förklarade att körsång för blandade röster i Tyskland stod långt efter England, och att tyska musiker borde resa till Sheffield för att lära sig den rätta metoden att inöfva en kör, så att den kunde sjunga con amore

Såsom ett bevis på dr Henry Cowards utomordentliga energi och aktivitet vill jag nämna, att han är ej allenast dirigent för Sheffield Choral Union, men också af följande Choral Societies: Barnsley St. Cecilia Socitey, Leeds Choral Union, Southport Musical Festival, Huddersfield Festival Choral Society, och Newcastle on Tyne Choral Union, som består af 450 medlemmar, och som dessa Choral Societies äro spridda öfver hela norra England, så måste dr Coward ofta resa hundra eng. mil för att under ett par timmar dirigera en repetition. Det har ofta förvånat mig då jag varit närvarande vid repetitionerna i Newacstle on Tyne, att se med hvilket lif och lust han sköter sitt kall, ehuru han har just anländt från en lång järnvägsresa — af 130 eng. mil — eller mera.

Under musiksäsongen, som slutade i april, hafva ofvannämnde Choral Societies utfört, under dr Cowards dirigentskap, ibland annat följande musikverk: Händels »Messiah». 5 gånger, Beethovens »Choral Symfonie», n:o 9 — 3 gånger; Elgars oratorium »The Kingdom», 3 ggr; Elgars Gerontius dröm, Mendelssohns »Elijah», Berlioz's »Faust», J. S. Bachs H- moll-mässa, Brahms »Requiem», Brahms »Schicksalslied», Verdis Requiem, Händels »Samson», Parrys oratorium »Judith», Parrys »Pied Piper», hvardera en gång. Sådana fakta angående dr Cowards verksamma lif i den engelska musikvärlden äro vältaligare än mina ord; men i alla fall hoppas jag att min biografi i Svensk Musiktidning, skall göra honom känd också i Skandinavien.

Hildegard Werner.

Signe Hebbe-festen på kgl. teatern.

Den sceniska föreställning, som flera af fröken Signe Hebbes f. d. elever föranstaltat till firande af hennes 70 års-dag — som dock infaller d. 30 juli under »den döda säsongen» och derför nu blef gifven, — egde rum d. 28 maj inför en festklädd publik och i närvaro af kronprinsen, prins Carl med gemål och prins Eugen. På första raden närmast scenen såg man balustraden och platsen innanför blomstersmyckad, denna afsedd för festföremålet, och då fröken Hebbe inträdde att taga denna i besittning, reste sig hela publiken och mottog henne med starka, ihållande applåder. Efter uvertyren till »Iphigenia i Aulis», liksom »Orfeus» anförd af herr Lang, gafs 2:a akten af Mæterlincks drama »Monna Vanna» med frk Lundeqvist i titelrollen och hr de Wahl som Prinzivalle, en roll, som han utför med mycken kraft och pathos. Härpå följde andra aktens 2:a tablå ur Glucks »Orfeus», visande Elysium med uppträdande af balett och möte mellan Orfeus och Eurydike. Den senare utfördes behagligt af fru Svärdström-Werbeck, som för denna fest förlängt vistelsen i hemlandet. Orfeus återgafs med känd talang af fru Jungstedt, som man ett helt år saknat på denna scen och som nu vid första framträdandet på scenen hyllades med rika applåder. Slutnumret, uvertyr och 3:dje akten af »Figaros bröllop», anfördes af hofkapellm. Nordquist. Grefvinnans roll återgafs intagande och förträffligt af fru Svärdström-Werbeck. Särskildt blef den vackra brefduetten af henne och fröken Hesse mästerligt återgifven. Äfven fru Norrie deltog som den till trädgårdsflicka utklädda Cherubin och fick sig vid framträdandet inför grefven en applåd af publiken. Rollbesättningen var för öfrigt densamma men i baletten förekom en nyhet, hr de Wahls och fröken Hilda Bergströms medverkan i en kontradans, som inbragte det extraordinära balettparet lifligt bifall.

Att rikligt bifall och inropningar följde efter hvarje programnummer behöfver knappt nämnas. Då efter föreställningens slut ridån applåderades upp för tredje gången, fick man bevittna hur fröken Hebbes elever äro färdiga att »bära henne på sina händer», hvilket bokstafligen inträffade då herr Forsell och de Wahl buro henne »på gullstol» fram på scenen för att få mottaga en slutlig, entusiastisk hyllning af så väl publik som vid festen medverkande. Till hyllningen hörde också jemte rikt blomsteroffer en kolosal lagerkrans. — Och så var jag ej med längre — som det heter i sagan.

För halftannat år sedan meddelade vi i denna tidning en biografisk uppsats om fröken Hebbe jemte hennes porträtt. *H.*

Nyfikna Fruar.

Textinnehåll.

I vårt förra nummer redogjorde vi å största korthet för handlingens innehåll i operans senaste nyhet. Textbok finnes ej att tillgå, hvilket dock alltid borde vara fallet då ett nytt operaverk uppföres. Enligt uppgift har man först velat vänta hur nyheten »skall gå», innan man kostat på tryckning af texten. Emellertid vilja vi nu efter redogörelsen på operaaffischen låta våra läsare, som ej sett operan, få del af textinnehållet. Titeln på pjesen är ej fullt korrekt; den borde egentligen heta »nyfikna fruntimmer» ty af de fyra nyfikna damerna i densamma äro endast två fruar, de andra äro en dotter till en af dem och dennas tjänarinna. Personalen är nämligen den nedanstående som på affischen endast upptager namnen. Scenen är i Venedig i midten af 18:de århundradet och de resp. äkta männen och herrarne för öfrigt, medlemmar af klubben »Amicitia», tyckas vara välbestälda borgare i den bekanta lagunstaden. Figurerna i pjesen, närmare bestämda, äro följande Ottavio, hans hustru Beatrice och dotter Rosaura; Lelio och hans hustru Eleonora; Florindo, förlofvad med Rosaura; Columbina, tjänarinna hos Ottavio; Pantalone, gammal rik ungkarl, Arlechino, tjänare hos Pantalone; Leandro, Asdrubale, Almoro, Alvise, Lunardo, Momolo, Menego, medlemmar af klubben. För öfrigt förekomma tjänare, gondolierer, män och kvinnor af folket. Handlingen är följande.

Första akten. Herrarnes klubblokal på kasinot. Vännerna äro samlade, pratande och sysselsatta med schack- och biljardspel. Pantalone kommer. Vännerna föreslå honom att bjuda dem alla på supé, och Pantalone ger sin tjänare, Arlechino, order att göra i ordning kalaset.

Tablå. Rum hos Ottavio. Fru Beatrice och hennes dotter Rosaura samtala om hvad herrarne kunna syssla med på sin klubb. Beatrice fruktar för att der är ett spelhus, der hennes man förlorar alla sina pängar. Rosaura tror att de träffa älskarinnor der. Fru Eleonora kommer och berättar att hon hört herrarne på kasinot söka »lapis philosophorum» (de vises sten). Columbina störtar in och omtalar att herrarne på kasinot äro alkemister, besvärja andar och bedrifva trolleri; i en underjordisk håla söka de medels svartkonster och hexeri göra guld. Af Arlechino som inkommer söka fruntimmerna förgäfves utforska herrarnes göra på kasinot; han slår bort alla deras frågor med skämt. Fru Beatrice söker förgäfves utforska sin man. Lika fruktlöst anropar Rosaura sin fästman, Florindo, att för henne yppa hvad de ha för sig på kasinot. Columbina inträder och hviskar till Rosaura att låtsas falla i vanmakt, hvilket Rosaura gör. Florindo blir förskräckt, ropar på hjälp,

Columbina skyndar fram och låtsar ägna sin fröken den största omsorg. Under tiden listar hon ur Florindo ett och annat om kasinot och hur man skall slippa in där. Han omtalar att lösen är »Amicitia», att de skola träffas där i kväll och supéra mellan kl. 9 och 11, vidare hur man skall komma in o. s. v. Florindo öfverlämnar Rosaura åt Columbinas omsorger och går ut. Rasaura springer upp ur sin förmenta vanmakt och båda flickorna brista ut i skratt.

Andra akten. Rum hos Lelio. Fru Eleonora letar i sin mans rockfickor, finnande två nycklar och ett bref från Pantalone. Hon läser brefvet — »inte för att hon är nyfiken, visst inte, men hon måste läsa det». Pantalone skrifver att han väntar Lelio i vanlig tid och att han skickar två nya nycklar sedan han för säkerhets skull skaffat nytt lås — hans tjänare har slarfvat bort de gamla nycklarna. Eleonora triumferar — nu skall hon få veta allt. Lelio kommer. Hustrun retar honom med att hon vet allt — »allt är uppenbart».

Tablå. Rum hos Ottavio. Columbina försäkrar Beatrice och Rosaura att hon nu fått reda på allt — hon känner i detalj hela huset der herrarne hålla till, det fattas bara en sak: hon har inga nycklar. Detta menar hon dock kan afhjälpas därigenom att de »knipa» dem ur herrarnes fickor.

När så Ottavio och Florindo komma, söker Beatrice, ehuru förgäfves, förmå sin man att byta om rock för att på så sätt åtkomma nyckeln. Columbina, som nu inkommer med kaffebrickan, råkar emellertid, som af en olyckshändelse, att slå ut en kopp kaffe öfver Ottavios kläder. Nu måste rocken af för att göras ren och Colombina lyckas sålunda komma åt nyckeln, i stället stoppande en annan nyckel i Ottavios rockficka.

Florindo kommer. Rosaura, låtsar emellertid att hon är sträng och kall mot sin fästman, säger att Florindo ej älskar henne och ber honom, att som bevis på sin kärlek ej gå till vännerna på kasinot, utan i stället ge henne nyckeln dit. Florindo ger slutligen vika och låter henne få nyckeln. Rosaura lofvar att säkert bevara den. Båda betyga nu hvarandra sin kärlek.

Tredje akten. Gata i Venedig. En kanal i bakgrunden. Öppen plats med kasinots ingång till venster. Det mörknar småningom. Pantalone kommer, följd af Arlechino. Leandro öppnar porten och de gå in i kasinot. Fru Eleonora kommer för att spionera på sin man, men får se Arlechino och blir så förskräckt att hon tappar nyckeln, som hon tagit ur Lelios rockficka, och tar till flykten. Arlechino hittar nyckeln och tar den. Nu visa sig Colombina, klädd till karl, och fru Beatrice, hvilken dock strax drar sig tillbaka. Pantalone kommer ut, får se Columbina, som han snart upptäcker vara en förklädd kvinna. Han frågar om hon har någon nyckel och då hon visar honom den, rycker han den till sig. Colombina springer sin väg.

Lelio och Ottavio, som nu ämna sig in i kasinot finna ej sina nycklar. De bedja Florindo, som kommer, att öppna men ej heller han har någon. Pantalone kommer och hjälper dem att slippa in.

Så småningom komma fruntimmerna, af hvilka Rosaura är den enda som har kvar nyckeln; men Florindo, som stått gömd och ser när hon och hennes tjänare skola öppna porten, rusar då fram och rycker den till sig, förebrående Rosaura, som han igenkänt, för hennes trolöshet. Med lock och pock lyckas dock fruntimmerna slutligen förmå Arlechino att öppna porten till kasinot, så att de slippa in.

Tablå. Förrum till stora salen i Kasino. Herrarne samlas till supén och inträda sedan i matsalen. Fruntimmerna ha emellertid smugit sig upp och stå nu och kika i nyckelhålet till rummet, där deras herrar sitta, för att se hvad de ha för sig. Slutligen tränga de på skjutdörrarna så att dessa ge vika, och de falla framstupa in i festsalen, hvarvid herrarne, ytterligt öfverraskade, stiga upp från bordet. Fruntimmerna, som nu märkt att de gjort sina herrar orätt, bedja om förlåtelse och sedan en af herrarne satt sig till klaveret slutar det hela lyckligt under skämt och dans.

Musiksäsongen i Roma

1906—7. II. Franchettis »La figlia di Jório».

25 april 1907.

Repertoaren för senare delen af stagiónen å *Kostánzi*- teatern upptog, i motsats till den förra, hufvudsakligen inhemska operaverk, *Verdis* »Traviáta med *Angelica Pandolfini* i titelrollen, af henne så ypperligt återgifven, att hon derför erhöll till och med den vid premiären närvarande Adelina Pattis entusiastiska erkännande; *Puccinis* »Bohême», hvari *Livia Berlendi* dokumenterade sig såsom en första rangens konstnärinna, ehuru hennes Mimi visade sig vara en för denna högdramatiska sångerska mindre lämpad uppgift, samt sist, icke minst *Rossinis* »Guglielmo Tell», den genialiske maëstrons »capolavóro» [1]) inom det högre musikdramat. På grund af framför allt svårigheten att finna en tenor mäktig att tolka Arnolds med hänsyn till höjdtonerna ytterst kinkiga parti, har operan sedan länge nästan försvunnit från Italiens lyriska scener, men den gafs nu med en så öfverlägsen artist som *Marius Gilion* i Arnolds roll, samt *Antonio Magini Coletti*, »protagonista», [2]) och *Adelie d'Albert*, en förträfflig Matilda. Derjemte förekommo i säsongens elfte timma repriser af de i dess början gifna operorna delvis med andra »stjernor», så i »Thaïs'» och »Werthers» kvinliga hufvudroller vid sidan af, såsom då, *Mattia Battistini* — just återkommen från ett kort, men af nya triumfer krönt gästspel i Ryssland — *Gemma Bellincióni*, hvilken här liksom förut i »Traviata» och slutligen i »Carmen» — ämnad att återupptagas efter vår afresa från »den eviga staden» — hade tillfälle att ådagalägga, huru stor konstnärlighet är i stånd att öfverskyla saknaden af ungdomlig »fraicheur» särskildt i fråga om stämman.

En mera detaljerad redogörelse för »Costánzis» enda nyhet, *Alberto Franchettis* redan för ett år sedan å »La Scala» i Milàno för första gången representerade och sedan dess med något varierande framgång i Genova, Torino, Buenos Ayres etc. utförda lyriska »pastoraltragedi» *La figlia di Jório* (J:s dotter) skulle föra oss för långt, men då *Gabriele d'Annunzios* liknämnda sorgespel, af skalden sjelf förvandladt till operalibretto hufvudsakligen allenast genom förkortningar och uteslutningar af öfverflödiga personer, hvarigenom detsamma om ock med uppoffring af ett antal af dess alltigenom utomordentligt sköna verser, vunnit i sceniskt hänseende, väl nätt och jemt till namnet är kändt i Sverige, torde ett citat ur underts:s uppsats om förevarande drama i hans nyss utkomna skizzer »Från Östan och Vestan» gifva Sv. Musiktidn:s läsare en idé af denna snillrika skapelse.

Inspirerad af en målning af den jemväl abruzziske, ej mindre geniale målaren Michetti, är »La figlia di Jório» ett mollackord af den mest hemska och gripande art, en med den forngrekiska jemförlig tragedi. Ett nationellt, att icke säga folkligt skådespel, är det förlagdt till diktarens egen hembygd, Abruzzernas vilda bergstrakter — Italiens Schweiz — under en länge sedan förfluten, icke närmare preciserad tidsperiod, som lemnar författaren full frihet att deri inlägga en nästan mystisk stämning, på samma gång han gifver en mästerlig bild af befolkningens af stränga moraliska principer och stark religiös vidskepelse beherskade karaktär. Den tragiska konflikten föranledes af att undergöraren Jórios kringirrande dotter Mila, sjelf en trollkvinna och en samhällets paria, i förhoppning att der finna skydd mot de under vinets inflytande af begär upptända skördemännen häftigt intränger i den förmögne bonden Lázzaro di Rojos hus. Det är dagen före hans sons, Alígis bröllop, och denne närmar sig just för att utkasta den vanfrejdade varelsen, då hon tillropar honom en varning att ej kränka helgden af den husliga härd, vid hvilken hvarje flykting sedan urminnes tider hade att påräkna skydd. Ett slags mystisk suggestion griper

[1]) Mästerverk.
[2]) Hufvudrollen Tell.

härvid den unge herdens veka sinne, ej nog med att han trots de närvarandes invändningar skyndar att lägga ett kors på tröskeln, som hennes förföljare nu ej våga öfverskrida, utan han är hädanefter ohjälpligt hemfallen åt den sköna synderskans tjuskraft. För och med henne öfvergifver han sitt hem och den brud, hans föräldrar åt honom utkorat, sökande sin tillflykt hos en ärevördig eremit i en grotta uppe bland Abruzzernas snötäckta spetsar, men uppletas af Lázzaro, en kraftig, men sinligt rå och hårdhjertad, ja despotisk natur, som under åberopande af sina fadersrättigheter, icke allenast vill skilja honom från hans älskade utan äfven berusad af hennes charm, söker våldföra Mila. Alígi kan då ej längre beherska sig, och glömsk af alla sonliga känslor, rusar han med dragen knif mot fadern samt bringar honom om lifvet. Dermed afslutas den af fasaväckande effekter uppfylda andra akten, hvilken ock innehåller sådana perlor af lyrisk fägring som den ofvannämnda kärleks- »duon» med den stämningsfullt i fjerran förtonande kören af förbitågande pilgrimer samt den rörande scenen mellan Mila och Alígis älskliga syster Ornella, som, jemväl hon, uppsöker brodern för att återföra honom i familjens sköte. I tredje och sista akten blir plötsligt »folket» så att säga, dramats hufvudperson, och antikens »Koros» har härmed erhållit en ny, betydande uppgift. Efter den inledande scenen med »Lamentatríce» (klagerskor) samt återseendet mellan den i sin bittra sorg nästan till vanvett bragta enkan, Candia della Leonessa och hennes dödsdömde son Alígi, bildar Milas heroiska uppoffring, då hon för att rädda sin älskare rent af med hänförelse förklarar sig skyldig till det begågna mordet och hemfaller åt det förfärliga straffet att lefvande brännas, under utropet: »la fiamma é bella» med glädje bestiger bålet, sedan »il pópolo giusto», som strax förut förklarat Alígi skyldig, låtit höra sina hundrastämmiga röster, ett gripande, om ock för dennes karaktär mindre tilltalande, må vara psykologiskt sannt, slut å det ojemförligt yppersta af d'Annúnzios teatraliska verk.

Det är ej att undra på, att Franchetti känt sig hänförd af ett så högpoetiskt och genomlyriskt stoff samt »con amóre» hängifvit sig åt sin storslagna, men särskildt på grund af dess oerhördt dystra, ja fasaväckande karaktär, som erbjuder ytterst få ljuspunkter och derföre oundgängligt måste gifva upphof åt högligen entoniga sceniska bilder af den svartaste färgläggning, allt annat än lätta, om ej rent af otacksamma uppgift. Också har rörande hans synnerligen omdebatterade verk till och med påståtts, att d'Annúnzios drama snarare förlorat än vunnit på den musikaliska behandlingen deraf, och dess mottagande af romerska publiken torde knappast kunna sägas öfverstigit en »succès d'estime», men på samma gång lider det ej något tvifvel, att detsamma — efter så betydande skapelser som »Colómbo» och »Germánia», det förra en stor mans glänsande epopé, det senare den grandiosa hjeltedikten om ett helt folks frihetskamp visar ett afgjordt framsteg i maëstrons produktion, ej alltid vittnande om genialiska ingifvelser, men städse besjälad af de noblaste tendenser och utmärkt af en formell öfverlägsenhet, som särskildt i fråga om instrumentalbehandlingen bland Italiens nuvarande tonsättare söker sin like. Hans senaste opus har genom användning af ett slags led- eller snarare minnesmotiv, hvaraf de förnämsta äro de redan i förspelet inlagda och uppenbarligen afsedda att definiera hela arbetets skaplynne af pastoral tragedi, det ena målande det fatalistiska och olycksbringande i Milas personlighet, det andra af en ljuft idyllisk stämning, vunnit en likväl ofta till enformighet urartande enhetlighet och homogenitet. En annan afgjord förtjenst hos hans partitur[1]) är en synnerligen lyckad applikation af företrädesvis gamla abruzzesiska äfvensom siciilianska folkmelodier, hvilka mer än något annat bidraga till att förläna detsamma en arkastisk samt på samma gång pastoral och mystisk prägel. Särskildt må framhållas första aktens final, af nästan religiös karaktär, der med de församlades uppstämmande af »Kyrie» och andra liturgiska sånger, kyrkklockornas festliga klang högst effektfullt förenar sig. I andra akten märkes närmast Alígis i all sin enkelhet utomordentligt fascinerande romans, om ej rent af operans vackraste nummer, så i alla fall det, som mest slagit an på publiken.[2]) Af stor skönhet äro jemväl pilgrimskörerna samt Milas bön och af stor dramatisk verkan Lázzaros arióso. Sista akten — den i fråga om konception och kulör mest enhetliga —, der kompositören med fog låter orkestern blifva den verkliga »protagonisten», och der för öfrigt körerna af klagerskor och det uppbragta »pópolo giusto» dominera det hela, når sin höjdpunkt i den gripande »marcia funebre», under hvars toner detta gör sin entré med den dödsdömde Alígi.

»La figlio di Jórios» begge författare skulle ej haft skäl att ångra sig, ifall de bevittnat dess förträffliga framställning å »Costánzi», såväl beträffande uppsättningen med sina måleriska scenbilder, särskildt andra aktens grotta med sin präktiga kaskad i bakgrunden det imposanta panoramat af A'bruzzeralperna, som utförandet, i främsta rummet å orkesterns sida. Af artisterna visade sig *Livia Berlendi* i titelpartiet fullt vuxen sin tacksamma, men högligen kräfvande uppgift. En verklig öfverraskning beredde *Italo Cristalli*, mindre genom sin äfvenledes så präktiga stämma än på grund af den illusion, han skänkte jemväl åt den lifskraftige hjelteynglingen Siegfrieds — hans dittills mest lyckade skapelse — sannskyldiga antipod, den mellankoliske drömmaren Alígis af d'Annúnzio temligen töcknigt tecknade gestalt. *António Mag.-Coletti* förlänade, ej allenast med sin karaktäristiska maskering tillbörlig relief åt Lázzaros motbjudande roll, medan *Adelie d'Albert* här liksom vid oprerans allra första framträdande å »La Scala» var en med hänsyn till både sång och spel idealisk Ornella, ett vackert motstycke till hennes Micaëla i »Carmen».

Anteros.

[1]) Liksom i Virgilios af oss förra året i Sv. M. T. omtalade nya opera »Iana».

[2]) Af denna sång, der ord och musik sammansmälta till en den mest utsökta harmoni, må åtminstone anföras de härliga slutorden: »Chi ama e spera in via non è mai stanco» (kärlek och hopp göra lifvet lätt).

Musikpressen.

På Friedr. Hofmeisters förlag, Leipzig, har utkommit:

för violin och piano:

Hägg, Gustaf: *Romanze N:o 2*, op. 26. Seinem Freunde Herrn Axel Runnquist gewidmet. Pris Mk 2.

På D. Rahters förlag, Leipzig, har utkommit:

för piano 2 händer:

Erlemann, Gustav: *Sieben melodische Klavierstücke für die Jugend.* Opus 21. Pris (à Mk 60) Kompl. Mk. 2.

Lauri schkus, Max: *Feldblumen*, 9 kleine Vortragsstücke. Op. 18. Pris: Kompl. Mk 1,50.

Parlow, Edmund: *Ein Besuch auf dem Lande.* 6 Klavierstücke für die Jugend. Op. 98. Pris Kompl. Mk 1,50.

Schytte, Ludvig: *Waldblumen.* 4 Klavierstücke für die Jugend. Opus. 144. Pris (à Mk 1) Kompl. Mk. 2.

för piano 4 händer:

Silcher, Paul: *Lebensbilder*, 6 Klavierstücke, in Umfange von 5 Tönen. Op. 43. Pr. Kompl. Mk 2.

På Carish & Jänichens förlag, Milano (Leipzig) har utkommit:

för piano 2 händer:

Ricci Signorini, A., *3 Suites Poétiques.* N:o I. 1. Arietta. 2. Valse lente. 3. Elégie; N:o II. 1. Chanson. 2. Cornemuse. 3. Marche d' Enfants; N:o III. 1. Mélodie. 2. Ballade. 3. Danse. Pris à hvarje Suite: 2 Mk.

Tarenghi, M. *10 Petits Morceaux Caractéristiques.* 1. Ronde des Nains, 2. Menuet de la grand'mère, 3. Danse rustique, 4. Petit Carmen, 5. Le petit meunier, 6. Chant d'amour, 7. A la valse, 8. Silence de nuit, 9. Chanson joyeuse, 10. Sérénade burlesque; Pris Mk 1 à 1,25.

Gustaf Häggs »Romans» för violin och piano N:o 2 är betydligt mera enkel och lättfattlig än N:o 1, som vi förut omnämnt. Tonarten i det vackra stycket är E-moll, tempot andantino med ett och annat lento. En klar

melodisk åder genomflyter det passioneradt känslofulla och harmoniskt intressanta verket, som är tillegnadt vår på senare år från konserter väl bekante unge violinist Axel Runnquist. Inga tekniska svårigheter ligga i vägen för utförandet.

Samtliga »ungdoms-styckena» för piano förtjena att rekommenderas såsom vackra, lätta och lämpliga för elever; intet af dem har mer än 3 för tecken, alla försedda med i allmänhet god fingersättning. En flyttning af första fingret eller a:dra fingrets följd efter 4:de i förstnämnda samlingen kan mycket väl undvikas. Erlemanns stycken, om 2 sidor, benämnas Canzone, Ungarisch, Elegie, Valse, Rondino, Notturno, Capriccio; Laurischus', om 1 sida, utom den sista: Walzer, Türkischer Marsch, Bauernpolka, Wiegenlied, Neckerei, Hirtenknabe, Elfen, Erzählung, Spielchen; Parlows, om 2 sidor: Beim Picnic, Trommlerzug, Die fleissige Bienen, Vesperglocke, Tanz auf der Tenne, Fröhliche Heimfahrt; Schyttes, om 4 sidor; Kuckuck im Walde, Das verzauberte Princesschen, Springtanz, Auf dem Zweirade. Zilchers 4:händiga stycken kallas: Daheim, Auf dem Balle, Am Ambos, Letzter Gang (sorgmarsch), Im Boot, Brautzug. Primo-stämman är mycket lätt, för nybörjare, Secundo-stämman icke svårare, än att en mera försigkommen elev kan spela den. Hvarje stycke är 1 sida.

Ricci Signorinis stycken i de 3 »Suiterna» äro rätt originella, i nutidsstil med i allmänhet intressant och vacker harmonik. Tarenghis små stycken äro alla enkla och mycket anslående samt försedda med fingersättning och således väl ämnade för elever.

Lit teratur.

På P. A. Norstedt & Söners förlag har utkommit:

Våra sångröster. Deras vård och bibehållande. Erfarenheter, råd och reflektioner af F. S. Pr. Kr. 1,50.

Den anonyme författaren, bassångare, berättar i början af boken hur han, 1883 intagen i Musikal. Akademien, der hade till sånglärare hr Håkanson, hvilken sökte drifva upp hans röst i höjden, hvilket hade till resultat en halssjukdom, som förgäfves behandlades af läkare med penslingar etc. 1891 började han då skötas med massage af en kapten Tersmeden med bästa resultat och anvisar nu sådan behandling som den bästa för sångare. Han talar sedan om en viss fara som en sångares röst kan vara utsatt för genom kör- och kvartettsång och yttrar sig litet sarkartiskt om »tenorförgudningen» och klandrar de moderna höga åtsittande halskragarne. Sannt är hvad han derefter säger att »sångens innersta kärna är och skall alltid vara *språket*. I Sv. M. T. har mer än en gång påpekats riktig och vacker vokalbildning såsom grund för vacker tonbildning och uttrycksfullt sångföredrag. Han yttrar slutligen: »Det behöfs så mycket och på samma gång så ofantligt litet för att skapa en sångare eller sångerska, det behöfs nämligen — *begåfning*. Mer eller mindre berömda sånglärares »metoder» gälla ingenting utan sådan. »Tid, penningar och arbete offras sålunda af mången för sångorganets utbildning utan att man kommer mer än några tuppfjät närmare det eftersträfvade målet». Uppgiften att Hugo Beyer, hvilken i många år verkat som sånglärare i London, skulle vara afliden torde bero på ett misstag. Boken rekommenderas åt hrr sångare.

Vereinigte Musikal. Wochenschriften innehåller: N:o 18: B. Scharlitt: Gustaf Mahler med dess Wiener Hofoperntheater (med porträtt och musikbilaga, solosång m. piano). N:o 19: A. Chybinski: Dietrich Buxtehude. Zum 200 Todestage des Meisters. — Th. Holm: Josef Hellmesberger †. — N:o 20 o. 21: Kurt Mey: Das Erbe und der Erbe von Bayreuth. — R. Sternfeld: Wagner. — Literatur IV. Tagesgeschilhtliches, etc.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern

Maj 15. 17. E. Wolf-Ferrari: *Nyfikna fruar.* (»Le donne curiose») Musikal. komedi i 3 akter (6 tablåer) efter Carlo Goldoni af grefve d:r Luigi Sugana. Öfvers. af Em. Grandinson (Ottavio: hr Wallgren, Beatrice, hans hustru: frök. Edström, Rosaura, deras dotter: frk. Hesse; Colombina, deras tjenarinna; fru Hellström; Lelio: hr Oscár, Elenora, hans hustru: fru Lindberg; Florindo, Rosauras fästman: hr Malm, Pantolone, gammal ungkarl: hr Söderman, Arlechino, hans tjenare: hr Stiebel; Leandro, Asdrubale, Almoro, Alvise, Lunardo, Momolo, Monego (medlemmar af »Amicitia»-klubben): hrr Schweback, Olle Strandberg, Bröderman, Ericson, Mandahl, Sandström, Arrhenius).

16. Mozart: *Figaros bröllop.* (Grefvinnan, Cherubin: frkn. Larsén, Mattson. fortf. deb.)

20. Mozart: *Don Juan.*

21, 27. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.*

22. R. Wagner: *Lohengrin.* (30:de o. sista abonn. förest).

23, 26, 29. Donizetti: (Fernando: hr D. Stockman, deb.; *Leonora*: frk. Edström; Balthasar: hr Svedelius).

24. Verdi: *Den Vilseförda.*

25. Donizetti: *Regementets dotter*; Leoncavallo: *Pajazzo.*

28. *Festföreställning* med anledn. af fröken Signe Hebbes 70 års-födelsedag (30/7) 1. Gluck: Uvertyr till »Ifigenia i Aulis»; 2. Andra akten ur »Monna Vanna», dram af Maeterlinck; (Monna Vanna: frk. Lundequist; Prinzivalle: hr de Wahl); 3. Gluck: »Orfevs», andra aktens 2:dra tablå (Orfevs, Eurydike: fruar Jungstedt, V. Svärdström-Werbeck); 4. Mozart: »Figaros bröllop», uvertyr och 3:dje akten (Grefvinnan, Cherubin: fruar Svärdström-Werbeck, Norrie: Susanna, Marcellina, Barbarina: frkn. Hesse, Karlsohn, fru Bartels; grefven, Figaro, Bartholo: hrr Forsell, Stiebel, Söderman).

30. Thomas: *Mignon.*

31. Gounod: *Faust.*

Oscarsteatern.

Maj 15–31. Léhar. *Den glada änkan.*

Östermalmsteatern.

Maj 23. Fru Anna Norries 25-års-jubileum. 1. Konsertafdelning. 2. J. Costé. *Kolhandlarne.* Operett 1 akt. (Thérèse Valbrézegue: fru Norrie; Pierre Cargouniol, Bidard, Tardival: hrr de Wahl, Palme, Stiller).

Musikal. akademien.

Maj 15. Svensk sångafton af operasångaren Oscar Bergström. Biträdande: frk. Märtha Ohlson)

17. Populär afskedskonsert af fru Cally Monrad. Biträdande ackomp.: hr R. Brandt-Rantzau.

Vasakyrkan.

Maj 16. Stockholms studentsångsförbunds vårkonsert. Dirigent hr C. Gentzel.

19. Konsert af Stockholms orkesterförening, för välgör. änd.; Dirigent: hr Tor Aulin, solist frk. N. Larsén.

Operans sista nyhet Ferraris »Nyfikna fruar», kom i säsongens sista stund upp på scenen till menlig inverkan på framgången, och under de två gånger operan gifvits var salongen långt ifrån fullsatt. Det kunde tyckas som om en premiär på en opera hvilken gått mycket i utlandet — 30 gånger i Berlin, som det säges — skulle locka fullt hus och att andra föreställningen, till förmån för hofkapellets pensionsinrättning, äfven bortför det goda ändamålet göra det. Men vår operapublik hedrade sig ej härmed. Möjligen absorberade stundande Linné-festen och »barnens dag» intresset. Detta borde dock finnas för en operapremiär och ej göras beroende af en kritik, som kan vara både ensidig och kortsynt. Föga tacksamt är det för en operastyrelse att under sådana förhållanden bjuda på en å andra teatrar gynsamt mottagen ny-

het. Ferraris »musikaliska komedi» är, hvad texten beträffar, ej en nyhet här; ty Goldsnis »T och S-orden eller de nyfikna fruntimren» uppfördes redan 1798 på Munkbroteatern i »imitation» af Envallsson. Hans komedi »Två herrars dräng» gjorde redan lycka här på äldre och nyare teatrar (1801—1862). Handlingen i »Nyfikna fruar» är ganska liflig, om än icke synnerlig spirituel, särdeles beträffande fruntimren, deras konversation och stämplingar. Musiken är ock mest i konversationstil, såsom t. ex. i »Bohème»; den är melodiskt behaglig och uppburen af diskret, fin instrumentering, dock utan framstående originalitet. Man påminnes i den både om Mozart och Méhul, Verdi och Rossini. Utom uvertyren och ett par ensembler kan af musiken framhållas duon mellan Florindo och Rosaura, kören i tredje aktens början bakom scenen vid gondolfarten och menuetten i slutet af pjesen. Utförandet var på alla händer berömligt, särdeles på fruntimmersidan af fru Hellström, frkn. Edström och Hesse, på manssidan af hrr Wallgren, Oscár, Malm och Stiebel. Hr Söderman var också rolig som den gamle ungkarlen. Dekorationen med torget i Venedig och kanalen i bakgrunden gjorde god effekt.

Hr Gustaf Bergman afslutade sitt gästspel med titelrollen i »Sigfrid», som han förut gifvit i Tyskland med framgång. Prestationen här vann ock erkännande, mindre dock genom välljudande, om än kraftig stämma, deremot genom god apparition och dramatisk framställning. Ett sedan tillämnadt uppträdande som Lohengrin blef inställdt. I »Leonora» har hr Stockman haft sin tredje debut och gjort lycka med sin vackra röst, som med slutlig utbildning och förenad med dramatisk rutin bör blifva operan en god förstärkning i tenorfacket. Fröken Edström och hr Svedelius hade i operan nya partier såsom Leonora och Balthasar. Om festföreställningen på operan till firande af fröken Hebbe, liksom fru Norries jubileum på Östermalmsteatern, ha vi här förut yttrat oss. »Den glada änkan» — större lockelse än en operapremiär! — med recetter för både fru Meissner och hr Barcklind, har på Oscarsteatern hållit sig uppe till säsongens slut, den sista maj. Fru Monrad hade talrika åhörare på sina konserter. Hennes röst besitter än sitt bestickande välljud men tycks ej ha i höjden samma friskhet och säkerhet som förut. Många af hennes sånger utfördes dock särdeles vackert och uttrycksfullt. Programmet på den första konserten upptog sådana af Schumann, Peterson-Berger, Sibelius, Brahms, Schubert och Sinding; på den andra af Schubert, Schumann, Stenhammar, Sibelius, Brahms, Rich. Strauss, H. Kjerulf och Grieg; på den tredje af Alnæs, Schubert, Rob. Franz, Stenhammar, Sibelius och Grieg. Pianisten Rolf Brandt-Rantzau från Kristiania, här förut okänd, skötte smakfullt ackompanjemanget.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern afslutade sitt spelår den sista maj.

Musikaliska akademiens högtidsdag firades d. 16 maj i närvaro af dess preses kronprinsen och prins Eugen i akademiens stora sal. Sammanträdet öppnades, sedan de kungliga personerna anländt, af justitierådet Silverstolpe, hvarpå sekreteraren d:r Valentin uppläste årsberättelsen, som innehöll den vanliga redogörelsen för hufvuddragen i det svenska musiklifvet under det senaste året, ett ovanligt stort antal dödsrunor öfver bortgångna ledamöter, bland de utländska Manuel Garcia, Desrée Artôt, Otto Goldschmidt, Jenny Linds make, envoyen Due, af inhemska fru Jeannette Jacobsson, m. fl. — förteckning på donationer till akademien m. m.

Den därefter följande musikafdelningen inleddes med en symfoni F-dur af Johan Agrell, en svensk kompositör (1701—1767) som vid några och tjugo år blef hofmusikus i Kassel och sedan var kapellmästare i Nürnberg Han företog konsertresor bl. a. till Italien och skördade öfverallt stort bifall. Han har utgifvit kompositioner för violin och klaver, symfonier m. m. och är af musikhistorisk betydelse för sonatformens utveckling inom symfonidiktningen. Efter några Södermanska folkvisor, sjungna af akademiens blandade kör, utförde fru Lykseth-Schjerven, med biträde af hofkapellet, fragment »Världarnas offer» ur Alfvéns Kantat vid sekelskiftet. Som slutnummer spelades Brahms' andra fymfoni D-dur (n:r 2) för stor orkester.

Första allmänna svenska kyrkomusikermöte kommer att hållas här i augusti, hvarvid äfven kyrklig och världslig musik anordnas. På hofkapellmästare Nordquists ansökan har K. M:t till betridande af kostnaderna för mötet beviljat ett anslag af 1,000 kronor.

Linnéjubileet. Till det högtidliga firandet af Carl von Linnés 200-åriga födelsedag i Upsala d. 23 o. 24 maj, slöt sig promoverandet af jubeldoktorer samt åtskilliga in- och utländska »hedersdoktorer» äfvensom studenternas vårfest med konsert i botaniska trädgården under doc. Kallstenius' ledning. Vid anländandet af såväl de många utländska hedersgästerna som konungahusets medlemmar: kronprins-regenten, prins Eugen (som blef promoverad till hedersdoktor), prinsarne Carl och Gustaf Adolf samt prinsessan Ingeborg, skedde mottagning vid bangården af studenterna och deras sångkör. Vid inledningskonserten i aulan biträdde akademiska kapellet och Filharmoniska sällskapet och som solister medverkade fruar Dagmar Möller och Claussen från Stockholm. Programmet upptog: 1. Festmarsch (vid deltagande festmedlemmars och gästers intågande); 2. Uvertyr af Hugo Alfvén, ett potpourri öfver studentsånger, Bellmanssånger, Gluntar och folkvisor; 3. Frith. Holmgrens Linné-dikt med musik för bland. kör af den gamla Dala-sången »Om sommaren gröna»; 4. Kantat af Bruno Liljefors till Snoilskys »Blomsterfursten»; 5. Linnédikt af Snoilsky med musik af Ivar Hedenblad. Mellan musiknummer förekommo festtal. Vid promotionen i domkyrkan började orgeln intonera en festmarsch understödd af en afdelning af flottans musikkår och sedermera sjöng en kör fram i koret början af Victor Rydbergs bekanta promotionskantat. På aftonen d. 24 hölls i Botanicum en konsert för den tilltänkta Wennerbergsstatyn af allmänna sången, som då för sista gången leddes af docenten Kallstenius.

Vid Vetenskapsakademiens Linnéfest i Musikaliska akademien i Stockholm d. 25 utfördes en festkantat till ord af prof. Gust. Retzius med musik af d:r Karl Valentin samt med fru Hellström och hr John Forsell som solister. Festen afslutades med Festmarsch af Ludv. Norman, utförd af hofkapellet.

O. D.-konsert. Sångsällskapet O. D. från Upsala företar under juni en konsertturné i Tyskland och England. Före dess afresa ger kören här konsert i Gustaf Vasa-kyrkan den 6 juni på aftonen. Operasångarne Åke Wallgren och H. Malm medverka som solister.

Nya filharmoniska sällskapet hade d. 29 maj sammanträde. Till ordförande återvaldes kapten J. O. af Sillén.

Elevuppvisning har å nyo egt rum af lärjungar i frök. Sigrid Carlheim-Gyllenskölds Musikinstitut, denna gång med ett par dussin yngre elever, som med lika många för dem afpassade stycken buro vittne om god undervisning.

Lunds studentsångförening kommer att företaga en konsertturné i Sverige denna sommar från slutet af maj till 18 juni. Konsert skulle d. 10 juni gifvas i Stockholm. Konserterandet, som börjar i Lund, fortsättes till Kristianstad, Vexiö, Jönköping, Vadstena, Linköping, Norrköping, Örebro, Linde, Arboga, Eskilstuna, Nyköping, Visby, Vestervik, Oskarshamn, Kalmar, Karlskrona, och möjligen ges en sista konsert i Lund d. 18 juni.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande hade 1 juni på aftonen årsmöte å Hasselbacken. Vid sammanträdet föredrogos kvartetter ur sällskapets sista häfte och efter sammanträdets slut intogs gemensam sexa, åtföljd af nachspiel med mycken sång. Närmare om sammanträdet kunna vi

nu ej meddela, då tidningen är färdig att läggas i pressen.

Bodénska operettsällskapet kommer att äfven i sommar, för fjärde gången, gästa i Helsingfors å Brunnhusteatern fr. 4 juni till 20 augusti.

Göteborg. Af offentlig musik härstädes under säsongens slut har man att omnämna ett par konserter. D. 12 maj gaf Göta P. B. en vårkonsert i Trädgårdsföreningens konsertsal, der orkestern för närvarande utgöres af Kgl. Uplands infanteriregementes musikkår och der operasångerskan fröken Lilli Walleni äfven medverkat. D. 13 maj gaf barytonsångaren Ragnar Grevillius konsert i Handelsinstitutet, biträdd af violinisten, konsertmästaren C. Snoeck vid Konsertföreningens orkester samt hr Bruno Liljefors som ackompanjatör. Dagen derpå gafs i Konserthuset för fulltalig publik och under stort bifall en konsert af operasångaren John Forsell med biträde af hr Nils Svanfelt som ackompanjatör. Hr Forsell sjöng katalogarian ur »Don Juan», aria ur »Barberaren» och toreadorariam ur »Carmen», samt sex sånger af Sjögren jemte sådana af Hallén, Josephson, Ad. Lindblad, Geijer och Körling.

Från våra grannland.

Helsingfors. Maj 11—31. På Finska nationelteatern ha operaföreställningarna under Armas Järnefelts direktion fortgått. Efter »Carmen» följde »Cavalleria rusticana» och slutligen »Friskytten». I »Cavalleria» utfördes Santuzza af fru Järnefelt, Lucia och Lola af frök. Lind och fru Auer-Ahlman; Toriddo och Alfio af hrr Hadwiger och Rautavaara. I »Friskytten», hvarmed denna operasäsong d. 21 maj afslutades, var rollbesättningen följande: Agatha: fru Järnfelt, Anna: frk Lind, Max: hrr Einar Kajanus, en ung debuterande tenor, Kasper: hr Rautavaara. Af öfriga rollinnehafvare nämnes hr Ojanperä. Texten var af hr Järnefelt öfversatt till finskan. På Svenska teatern har det danska operettsällskapet under hrr Em. Wulfs och Ch. Kjerulfs direktion fortsatt uppförandet af »Den glada änkan», och äfven gifvit Wieneroperetten »Vårluft», operett: 3 akter af Jos. Strauss och Ernst Reiterer, samt »Skyttelisa» af Edm. Eisler. Detta gästspel afslöts d. 28 maj. »Den glada änkan» har äfven framträdt på Alexandersteatern.

Filharmoniska sällskapet gaf pingstdagen sin 15:e och sista folkkonsert samt annandagen matiné i Brunnshuset. D. 17 maj hade sällskapets orkesterskola offentlig uppvisning i Societetshuset. Helsingfors' Musikinstitut gaf den 16 maj en extra musikafton, då programmet upptog: 1 N. Porpora: Sinfonia di camera (fru Schneevoigt, hrr Novacek, Laurila, Rhede); 2 Chopin: Fantasie, F moll, för piano (fru Schneevoigt); 3 Erik Furuhjelm: Pianokvintett, C moll. Vid institutets 14:e musikafton d. 22 maj utfördes stråkkvartett af Rimsky-Korsakoff, sånger af Tschaikowsky och pianotrio af Arensky.

På Brunnshusets aftonkonserter uppträder Luttemanska kvintetten jemte violinisten miss Ollie Torbett och pianisten Max Fröhnert.

Den 8 och 9 juni blir här en stor musikfest med deltagare från skiljda orter under direktion af hrr Alarik Uggla, Axel Stenius och A. Apostol. Den förstnämnde har vändt sig till flere skolor för att få gossar till deltagande i »Athenarnes sång» af Sibelius, ett af konsertnumren. De medverkande vid musikfesten utgöra till antalet öfver 1,600 personer.

Kristiania. Maj 10—27. Efter afslutadt gästspel af det danska sällskapet har Nationalteatern af pjeser med musik fortsatt uppförandet af »Den glada änkan» och »Fossegrimen»; Folkteatern har ännu »Resan till Kina» på spellistan. Af konserter ha endast förekommit denna tid en af »Kristiania handelsstands förenings» orkester och en af Trondhjems ynglingaförenings sångkör.

Köpenhamn. Maj 10—28. På kgl. teatern gafs Holger Drachmans sagospel »Der var en gang . . .», med musik af Lange-Müller, d. 20 maj för 200:de gången. Teatern har för öfrigt af pjeser med musik uppfört denna tid »Bajadser», »Maskerade», »Traviata», »Faust», »Orfeus och Eurydike», »Elverhöi» och baletten »Napoli». Konsertsäsongen är slut. — Den danska operatenoren Cornelius har med framgång uppträdt som Siegmund i London.

Dödsfall.

Manns, August, Sir, berömd engelsk dirigent, född den 12 mars 1825 i Stolzenburg n. Stettin, afled 1 mars i London-Sydenham. der han egde ett praktfullt hus. Fadern var glasblåsare och hade många barn. 10 år gammal kom han till en morbror i Torgelow, som hade skola och lärde der af en bymusiker att spela violin och blåsa klarinett så att han kunde biträda vid dansnöjen och på bröllop. Han kom sedan i lära hos stadsmusikus Urban i Elbing, blef derefter klarinettist i militärkapell i Danzig, sedan i Posen och avancerade till soloviolinist hos Kroll i Berlin hvarpå han blef militärkapellmästare i Königsberg och 1854 andre kapellmästare vid Kristallpalatsets orkester i London, där han året efter blef förste dirigent. Orkestern blef ytterligare förstorad och vann under Manns ledning stort renommé. M. var 1883—1890 dirigent för Händelsfesterna och dirigerade äfven Promenadkonserter i Drury-Lane-teatern.

Till våra prenumeranter!

Med operans stängning och sommarens inträde har det högre och egentliga musiklifvet afstannat här i hufvudstaden, såsom för öfrigt nästan öfverallt, och därmed äfven intresset för detsamma trängts tillbaka. Svensk Musiktidning gör därför, i likhet med några andra musiktidningar, sitt vanliga sommaruppehåll, under »den döda säsongen». Från och med nästkommande september månad fortsättes tidningen, såsom förut, med två nummer i månaden.

Vördsammast
Redaktionen.

För Porträttsamlare!
Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

J. LUDV. OHLSSON
STOCKHOLM
Hamngatan 18 B.
Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.
Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

Musikinstrument och Strängar
erhåller man bäst och billigast endast ***direkt*** från ***Fabriken***
Alfred Schlosser,
Markneukirchen Sa.

INNEHÅLL:

Anna Pettersson-Norrie (med porträtt). — Dr Henry Coward (med porträtt). — Signe Hebbefesten på Kgl. teatern af H. — »Nyfikna fruar». Textinnehåll. — Musiksäsongen i Roma 1906—07 II Franchettis »La figlia di Jório» af Anteros. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från våra grannland. — Dödsfall. — Till våra prenumeranter. — Annonser.

Gustafson & Påhlsons Boktryckeri, Stockholm 1907.